

## परिपत्रक क्रमांक 267

**विषय :- मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम 1951 चा नियम 8 (2) अन्वये :- नोंदणी प्रमाणपत्राची प्रतिलिपि देण्याबाबत**

नियम 8(2) मुंबई सार्वजनिक विश्वस्त व्यवस्था अधिनियम 1951 मधील तरतूदीप्रमाणे नोंदणी प्रमाणपत्राची प्रतिलिपि वा दुसरी प्रत देता येते. सर्वसाधारणपणे न्यासाच्या दिलेल्या प्रमाणपत्राच्या स्थळप्रतीची प्रत प्रमाणपत्राची प्रतिलिपि देण्यात येते. परंतू प्रमाणपत्राची स्थळप्रत उपलब्ध नसल्यास प्रमाणपत्राची प्रतिलिपि कशी देण्यात यावी, असा प्रश्न जळगांव विभागीय कार्यालयाने उपस्थित करून त्याबाबत मार्गदर्शन मागितले आहे.

नियम 8 72) मध्ये प्रमाणपत्राची प्रतिलिपि कोणत्या कागदपत्राच्या आधारे व कशा प्रकारे द्यावी याची स्पष्टपणे तरतूद नाही. अशी अडचण इतर विभागीय कार्यालयांमध्येही उद्भवण्याची शक्यता असल्याचे या संबंधात धर्मादाय संघटनेच्या सर्व विभागीय कार्यालयाकडून ह्या विषयावर अभिप्राय मागविण्यात आले होते. त्या अभिप्रायांचा अभ्यास करून अशा तऱ्हेच्या परिस्थितीत तसेच नेहमीच्या परिस्थितीत प्रमाणपत्राची प्रतिलिपि देताना खालील प्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी. त्यामुळे सर्व कार्यालयांत प्रतिलिपि मागणी अर्जावर एक प्रकारे कार्यवाही होईल.

1. प्रमाणपत्राच्या प्रतिलिपिसाठीच्या अर्जास रु.1/- चे न्यायालय शुल्क तिकीट लावलेले असावे. तसेच अर्ज न्यासाचे विश्वस्ताने केलेला असावा. म्हणजेच अर्जदाराचे नाव अनुसूची 1 मधील नोंदीत असावयास पाहिजे.
2. मूळ नोंदणीपत्र हरवल्याबद्दल, तसेच प्रमाणपत्राची प्रतिलिपि मिळविण्यासाठी अर्जदारास इतर विश्वस्तांनी ठरावाद्वारे अधिकार दिल्याबद्दल आणि मूळ प्रमाणपत्र मिळाल्यास प्रमाणपत्राची प्रतिलिपि परत ठरण्याची हमी घेण्याबद्दल अर्जदाराचे शपथपत्र अर्जासोबत घेण्यात यावे.
3. अर्जासोबत मूळ नोंदणीपत्र हरवल्यामुळे नोंदणीपत्राची प्रतिलिपि मिळविण्याचे अधिकार अर्जदार विश्वस्तास दिल्याबद्दलच्या विश्वस्तांच्या ठरावाची खरी प्रत घेण्यात यावी. अर्थात एकमेव विश्वस्त असल्यास अशा प्रतीची जरूरी रहाणार नाही.
4. अर्ज आल्यावर अर्जातील माहिती अभिलेख्याप्रमाणे बरोबर असल्याची खात्री करून नियम 8(2) मधील तरतूदीप्रमाणे मूळ प्रमाणपत्राच्या स्थळप्रतीवरून प्रतिलिपि प्रमाणपत्र अर्जदारास देण्यात यावे.
5. मूळ प्रमाणपत्राची स्थळप्रत नष्ट झालेली असल्यास अगर तिच्यावरील मजकूर स्पष्टपणे दिसत नसल्यास, न्यासाचे नोंदणी बाबतचे चौकशी प्रकरणाचे व

निकालाचे आधारे, तसेच अनुसूची-1 मधील नोंदीचे आधारे प्रमाणपत्राची प्रतिलिपि नियम 8 मधील नमुन्यात तयार करुन ते अर्जदारांस देण्यात यावे. त्याची प्रत हरवलेल्या व नष्ट झालेल्याखू अगर मजकूर दिसत नसलेल्या मूळ नोंदणीपत्राचे जागी सुरक्षितपणे ठेवावी. तशी नोंद स्थळप्रतीवर मागे घ्यावी. त्यानंतर पुन्हा प्रमाणपत्राच्या प्रतिलिपिची मागणी आल्यास वरील प्रमाणे कार्यवाही करुन मूळ प्रमाणपत्राचे स्थळप्रतीचे जागी सुरक्षित ठेवलेल्या प्रतीवरुन प्रमाणपत्राची प्रतिलिपिक देण्यात यावी.

6. अर्ज आल्यावर संबंधित न्यासाचे सर्व लेखापत्रके, बदल अहवाल आले असल्याची खात्री करुन घ्यावी. नसल्यास ते सादर करुन घ्यावेत. तक्रारी असल्यास तक्रारीचे स्वरुप पाहून प्रतिलिपिक देण्याबाबतचा निर्णय घ्यावा.
7. वरील प्रमाणे प्रमाणपत्राची प्रतिलिपि कागदपत्रावरुन करताना विभागीय अधिकाऱ्यांनी आवश्यक ती सर्व काळजी व खबरदारी घ्यावी. प्रमाणपत्राची प्रत बरोबर झाली आहे याची खात्री करुन घ्यावी. तयासाठी ही जगागदारी विभागीय अधिकाऱ्यांवर राहिल. तसेच प्रमाणपत्राच्या स्थळप्रती हरविल्या/गहाळ झाल्याबद्दल सर्व चौकशी करुन जबाबदार असणाऱ्यावर कारवाई करणे आवश्यक होईल याची नोंदही घेण्यात यावी. तशी कारवाई करण्यात यावी.

मा.मु.टुले,  
धर्मादाय आयुक्त,  
महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

दिनांक :- 18/1/1989

प्रत :-

1. धर्मादाय सह आयुक्त, पुणे/सोलापूर/औरंगाबाद/जालना/नागपूर/भंडारा
2. धर्मादाय उप आयुक्त, बृहन्मुंबई विभाग, मुंबई/कोल्हापूर/नागपूर.
3. सहायक धर्मादाय आयुक्त, सांगली, सातारा/रत्नागिरी-सिंधुदुर्ग/ठाणे-  
रायगड/नाशिक/अहमदनगर/जळगांव/धुळे/परभणी-नांदेड/लातूर-बीड/  
उस्मानाबाद/अमरावती/वर्धा/चंद्रपूर/यतमाळ/गडचिरोली/अकोला/ बुलढाणा
4. धर्मादाय आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे कार्यालयांतील आस्थापना शाखेस  
माहिती व पुढील आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी.